

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 130g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa
contestarea documentului executoriu

CHIȘINĂU
26 februarie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, judecători,
cu participarea nei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 9 iunie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 26 februarie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, ridicată de dnii avocați Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc, în interesele CA „Garanție” SA, în dosarul nr. 25-4787/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dna judecătoare Tatiana Sîrcu, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Printr-o hotărâre irevocabilă din 28 martie 2019 s-a dispus încasarea din contul debitorului CA „Garanție” SA în folosul creditorului G.E. „Capital Servizi Finanziare” S.P.A. din Italia a sumelor de 405711 lei cu titlu de prejudiciu material și de 15000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

4. La 10 iulie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pentru executarea hotărârii menționate *supra*, a eliberat creditorului G.E. „Capital Servizi Finanziare” S.P.A. titlul executoriu.

5. La 25 noiembrie 2019, executorul judecătoresc, la cererea creditorului, a intentat procedura de executare silită a titlului executoriu menționat *supra* și a aplicat interdicții și sechestre asupra bunurilor debitorului necesare executării hotărârii.

6. La 9 decembrie 2019, debitorul CA „Garanție” SA a depus împotriva creditorului și executorului judecătoresc o cerere privind anularea titlului executoriu, care este examinată de Judecătoria Chișinău, sediul Centru. În cerere s-a menționat că creditorul G.E. „Capital Servizi Finanziare” S.P.A. nu mai există cu statut de companie, deoarece la 29 mai 2018 a fost radiată din registrul companiilor, întrucât a fuzionat prin încorporare cu Banca IFIS S.P.A.

7. Prin încheierea Judecătorei Chișinău din 16 decembrie 2019 a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii și a fost suspendată executarea titlului executoriu menționat *supra*.

8. În cadrul examinării cauzei, dnii avocați Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc, reprezentanți ai debitorului CA „Garanție” SA, au ridicat excepția de neconstituționalitate a omisiunii de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu.

9. Printr-o încheiere din 10 aprilie 2025, Judecătoria Chișinău a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averele dobândite licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepției de neconstituționalitate

11. Autorii sesizării susțin că arhitectura normativă a Codului de executare este deficitară pentru că nu include reglementarea mecanismului procesual al contestării eliberării documentului executoriu. În opinia lor, acest fapt reprezintă o omisiune legislativă, care conduce la încălcarea dreptului de proprietate, întrucât în procedura de executare pot fi aplicate măsuri de asigurare a executării cu caracter intruziv asupra patrimoniului debitorului, precum aplicarea sechestrului sau indisponibilizarea bunurilor.

12. Totodată, autorii excepției argumentează că această omisiune aduce atingere dreptului de acces la justiție, în condițiile în care legiuitorul nu a stabilit care sunt elementele esențiale ale contestării eliberării titlului executoriu, *i.e.* condițiile de exercitare a contestației, subiecții procesuali care beneficiază de dreptul de a contesta, termenul în care poate fi exercitat acest drept, procedura de examinare și efectele juridice ale acesteia. Astfel, autorii susțin că nu există o cale de atac efectivă, ceea ce contravine standardelor unui proces echitabil. Din aceleași motive, autorii excepției consideră că este afectat și dreptul la apărare al debitorului.

13. Prin urmare, autorii sesizării susțin că norma contestată reprezintă o ingerință în dreptul la proprietatea privată și accesul liber la justiție și contravine articolelor: 20, 23, 26, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de executare, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentanții unei părți la proces.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect contestarea eliberării documentului executoriu. Curtea admite că dispozițiile

contestate sunt relevante pentru soluționarea cauzei în fond, putând fi aplicate de către instanța de judecată.

18. Curtea menționează că omisiunea de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării titlului executoriu nu a mai făcut obiectul controlului constituționalității.

19. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorilor sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 156 din 5 decembrie 2024, § 20; DCC nr. 193 din 21 decembrie 2023, § 16).

20. Autorii sesizării și-au bazat excepția de neconstituționalitate pe articolele 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

21. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al unei sesizări în situația în care este afectat un drept constituțional fundamental (a se vedea HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 42; HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 58).

22. Curtea reamintește că articolele 23 și 54 din Constituție nu pot fi invocate în mod independent. Pentru a fi incidente, autorul trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerințelor Curtea poate aplica prevederile acestor articole (DCC nr. 161 din 29 noiembrie 2022, § 12; DCC nr. 167 din 6 decembrie 2022, § 23).

23. Cu privire la incidența articolelor 20 și 26 din Constituție, Curtea reiterează că dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile constituie o parte integrantă a dreptului de acces la justiție (a se vedea HCC nr. 22 din 8 octombrie 2019, § 33; HCC nr. 11 din 25 martie 2021, § 22). De asemenea, Curtea notează că articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează, inter alia, executarea unei hotărâri definitive și irevocabile într-un termen rezonabil (HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 86; DCC nr. 87 din 17.07.2025, § 24). Dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile nu poate obliga un stat să pună în executare fiecare hotărâre cu caracter civil, indiferent de felul acesteia și de circumstanțele cauzei (*Topcirov v. România* (dec.), 15 iunie 2006). Totodată, creditorul trebuie să acționeze cu diligență pentru a asigura executarea documentului executoriu în cauzele civile (*Ciprova v. Republica Cehă* (dec.), 22 martie 2005). Astfel, în cadrul procedurii de executare, trebuie asigurat un echilibru corect și efectiv între drepturile procedurale ale creditorului și cele ale debitorului (HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 87).

24. Curtea nu poate reține afirmațiile autorilor sesizării privind absența unui mecanism procedural distinct pentru contestarea eliberării documentului executoriu, deoarece această posibilitate ar însemna contestarea a însuși actului judecătoresc definitiv care a servit ca temei pentru eliberarea titlului. La această concluzie Curtea a ajuns bazându-se pe prevederea articolul 120 alin. (1) din Constituție, potrivit căreia „este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor de judecată”, dar și pe dispozițiile relevante ale Codului de executare. În acest sens, legislatorul a stabilit că titlul executoriu „se eliberează creditorului la cerere de către prima instanță, după rămânerea definitivă a hotărârii”

(a se vedea articolul 12 alin. (1) din Codul de executare), „se semnează de către judecător și grefier și se certifică cu ștampila instanței de judecată”, precum și că în conținutul său trebuie să prevadă: denumirea instanței de judecată care a eliberat documentul executoriu; cauza în a cărei bază a fost eliberat documentul executoriu; data pronunțării hotărârii, dispozitivul (textual); data rămânerii definitive a hotărârii; numele, prenumele și data nașterii sau denumirea debitorului și a creditorului, codul fiscal, domiciliul ori sediul lor, datele bancare de identificare; data eliberării titlului executoriu; mențiuni privind măsurile de asigurare a acțiunii; mențiunea privind autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului; alte mențiuni, după caz (articolul 14 alin. (1) și (2)). Așadar, Curtea a ajuns la concluzia că omisiunea legislativă la care pretinde autorul sesizării nu poate fi considerată că ar veni în contradicție cu articolul 120 alin. (1) din Constituție.

25. Totodată, legislatorul a reglementat posibilitatea contestării în instanță a încheierii privind asigurarea executării documentului executoriu (a se vedea articolul 63 alin. (2) din Codul de executare), în timp ce titlul IV al Codului de executare stabilește procedura de contestare a actelor executorului judecătoresc în ansamblu. Aceste reglementări reprezintă garanții procesuale care pot asigura exercitarea efectivă a dreptului de acces la justiție și a dreptului la apărare în procedura de executare a hotărârilor judecătorești.

26. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autorii sesizării au mai susținut că omisiunea legislativă produce o ingerință în dreptul de proprietate, având în vedere că au fost sechestrare bunurile companiei. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, statele au obligația pozitivă de a organiza un sistem de executare a hotărârilor care să fie efectiv atât în drept, cât și în practică, și să se asigure că procedurile prevăzute de legislație pentru executarea hotărârilor definitive sunt respectate fără întârzieri nejustificate (a se vedea *Fuklev împotriva Ucrainei*, 30 noiembrie 2005, § 91). În jurisprudența sa, Curtea a reținut că executarea hotărârilor judecătorești este parte integrantă a procesului civil, iar stabilirea regulilor de desfășurare a procesului de executare constituie o prerogativă a legislatorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorului recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare în modul stabilit de lege (HCC nr.4 din 6 februarie 2014, §§ 61-62; HCC nr.31 din 17 decembrie 2020, § 55). Încasarea forțată a unor creanțe în baza unei hotărâri judecătorești nu face incident articolul 46 din Constituție, deoarece litigiul privind dreptul de proprietate a fost soluționat prin hotărârea judecătorească definitivă a cărei executare se pretinde.

27. De asemenea, Curtea observă că autorii sesizării, de fapt, susțin că persoana juridică care are calitatea de creditor în cauza în care s-a ridicat excepția nu mai are calitatea de subiect de drept (a fost radiată din registrul companiilor) și nu mai poate pretinde încasarea creanței prevăzute de titlul executoriu, și din acest motiv consideră că sunt în drept să conteste eliberarea titlului executoriu. Curtea notează că problema modificării statutului unei persoane juridice în timpul examinării unei cauze în judecată, inclusiv lichidarea sau reorganizarea acesteia, nu ține de constituționalitate, ci de interpretarea și aplicarea coroborată a legislației aplicabile. Instanțele de judecată sunt competente de a determina dacă creditorul – persoană juridică străină mai este în drept să-și exercite drepturile civile în Republica Moldova sau acestea trebuie să fie exercitate de către succesori.

28. Pe baza celor menționate supra, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (3) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a omisiunii de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, ridicată de dnii avocați Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc, în interesele CA „Garanție” SA, în dosarul nr. 25-4787/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 26 februarie 2026
DCC nr. 26
Dosarul nr. 130g/2025*